

APART

Samenhuizen kan op verschillende manieren. Je kunt woningen delen. Je kunt ook schuttingen tussen tuintjes weghalen, zodat de kinderen samen kunnen spelen. Buren kunnen zich ontfermen over hun directe omgeving. Zo komt er ruimte om elkaar te ontmoeten, ruimte voor groene vingers, ruimte om je handen vuil te maken, ook in de stad.

De Haringrokerij (Antwerpen). © P. Vermeulen

SAMEN

nieuwe vormen van samenwonen

SOFIE DEBERDT [SAMENHUIZEN VZW / SAMENHUIZEN GENT]

Elkaar helpen waar nodig, een zorgzame buurt voor de mensen en zorgzame mensen voor onze leefomgeving. Een droom? Ja, maar wel een realistische, die we samen tot stand kunnen brengen. Het loopt niet altijd van een leien dakje, maar de voldoening achteraf is des te groter en de blutsen en builen neem je er dan graag bij. Je moet er de samenleving op kleine schaal voor heruitvinden, met aandacht voor waarden als leren van elkaar, zelfontwikkeling en sociaal functioneren. Dat dit tegelijkertijd maatregelen zijn om armoede tegen te gaan, is een extra stimulans om 'samenhuizen' ook strategisch in te zetten.

Vlaamse roots in de jaren '80

De pioniersfase hebben we – zelfs in Vlaanderen – al achter de rug. Cohousing ontstond in de Scandinavische landen als antwoord op de menselijke nood aan gezelschap én privacy, maar ook bij ons zagen initiatieven als La Placette, de Haringrokerij en de Molen van Rotselaar in de jaren tachtig en negentig van de vorige eeuw al het licht. Er zijn mooie projecten opgezet met volwaardige, hoewel vaak zeer compacte woningen én een grote gemeenschappelijk ruimte, zowel binnen als buiten. Maar met het bouwen van collectieve ruimten of gebundeld bouwen alleen komen we er niet. Het gaat om intentionele projecten: de bewoners moeten er echt voor kiezen, elkaar leren kennen en participeren aan het proces van ontwikkelen en beheer. Het gaat om engagement, om toe-eigening, en dus ook om verantwoordelijkheidszin. Bij het ontwerpen moet ook doordacht te werk gegaan worden met de gradiënten tussen de privé-ruimten en de publieke ruimte. Er moet een tussenruimte zijn die niet alleen buffert, maar tegelijk ook kansen creëert voor sociale contacten. Collectieve ruimten vallen in een aparte categorie: ze zijn noch privaat noch publiek, maar hebben wel eigenschappen van beide. Van een verworvenheid in de Vlaamse wooncultuur kunnen we nog niet echt spreken. Het uitdragen en realiseren van projecten blijft precair. Alles staat of valt natuurlijk met het vinden van een geschikte site, die niet te klein of niet te groot is. Zo'n site is niet altijd beschikbaar en als kerngroepen er dan eindelijk een

gevonden hebben, mogen ze het gaan uitleggen bij stedenbouw. De rol van de lokale besturen is dan ook cruciaal. Samenhuizen vzw zette enkele jaren geleden een campagne op om lokale woonactoren te informeren en sensibiliseren. Met de brochure *Samenhuizen in je lokaal beleid* reiken we ambtenaren en mandatarissen bouwstenen en inspirerende voorbeelden aan. Waarom zou je samenhuizen in je beleid inbouwen? En hoe doe je dat? We leggen hen uit hoe noodzakelijk samenhuizen is, als je weet dat er interesse is bij 20 tot 30 procent van de bevolking. Voor het delen van een tuin loopt dat zelfs op tot 70 procent. Gaan we uit van een bescheiden vijf procent, dan is er al een potentieel

SAMENHUIZEN OP DE AGENDA ZETTEN. EEN PAAR TIPS.

- 1| Geef dit artikel door en praat erover met collega's, vrienden en familie.
- 2| Bezoek eens een woonproject, bijvoorbeeld op de Open Dag Samenhuizen, dit jaar in het weekend van 16 en 17 mei.
- 3| Ken je een journalist, politicus of organisatie die ook een rol zou kunnen spelen in dit verhaal? Spreek hem/haar aan en verdiep je samen verder in de materie.
- 4| Trek mee op ontdekkingstocht langs projecten in Duitsland en Denemarken eind mei.
- 5| Onderteken met je stad of gemeente mee het Charter Samenhuizen.
- 6| Organiseer een infomoment, groepsgesprek of bezoek, een Café Cohousing, een ontmoetingsdag, intern of voor een breed publiek.
- 7| En vergeet vooral niet mee te dromen, om vervolgens die dromen waar te maken.
- 8| Je kan ook een adviescheque aanvragen bij Samenhuizen vzw om expertise in te huren. Meer info hierover op www.samenhuizen.be